

Kontaktperson

Evelyn Lindell

Avdelningen för trafikplanering

Telefon: 08-508 271 24

evelyn.lindell@tk.stockholm.se

Till

Trafiknämnden 2006-02-21

Stockholm Mobilitet. Lägesredovisning.

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden beslutar att godkänna kontorets lägesredovisning av Stockholm Mobilitet.

Per Aronson

Anette Scheibe

Sammanfattning

Stockholm Mobilitet är ett paraplyprojekt för mobilitetsarbetet, under vilket fyra delprojekt ryms: *Företagens resor och transporter*, *Bilpool*, *Cykel och Mobilitet i planeringsprocessen*. Arbetet samordnas och drivs via den överordnade s.k. *huvudprocessen*. Mobilitetsåtgärderna syftar till att öka effektiviteten och tillgängligheten i trafiksystemen samt minska trängseln på vägnätet. Mobilitetsåtgärder kan inte ersätta investeringar i ny infrastruktur eller tekniska system, men redan små förändringar i resvanor kan ge märkbara effekter på trängsel och framkomlighet. Mobilitetsåtgärder ska därför ses som ett komplement till övriga investeringar.

Arbetet med Stockholm Mobilitet påbörjades i november 2004 och pågår till och med december 2007. Projektet finansieras av Stockholms stads miljömiljard och det statliga klimatinvesteringsprogrammet, Klimp.

Bakgrund

Stockholm Mobilitet är ett paraplyprojekt med en överordnad *huvudprocess* under vilket fyra delprojekt ryms: *Företagens resor och transporter*, *Bilpool*, *Cykel och Mobilitet i planeringsprocessen*. Projektet påbörjades i november 2004 och löper till och med år 2007. Därefter avslutas det och slutrapportering sker.

Projektet finansieras av Stockholms stads miljömiljard och det statliga klimatinvesteringsprogrammet, Klimp. Efter beslut i gatu- och fastighetsnämnden den 17 februari 2004 ansökte gatu- och fastighetskontoret om medel ur Stockholm stads miljömiljard och det nationella klimatinvesteringsprogrammet för att inrätta ett mobilitetskontor, numera kallat Stockholm Mobilitet.

Medel till Stockholm Mobilitet beviljades från miljömiljarden i september 2004 och i november 2004 erhöles delfinansiering ur klimatinvesteringsprogrammet. Delprojektet *Mobilitet i planeringsprocessen* tilldelades medel från miljömiljardens andra ansökningsomgång i juni 2005. I beslutet 2004-02-17 fick kontoret även i uppdrag av nämnden att ta fram ett åtgärdsprogram för minskat behov av bilresande, förändrade resvanor och effektivare transporter.

Mobilitetsåtgärder syftar till att öka effektiviteten och tillgängligheten i trafiksystemen samt minska trängseln på vägnätet. Genom att underlätta för trafikanter att välja och kombinera olika resealternativ, till exempel bil, kollektivtrafik och cykel, kan trängseln minska och framkomligheten öka på det befintliga vägnätet. Enligt den fyrstegsprincip som Vägverket utarbetade till följd av 1998 års transportpolitiska beslut, ingår mobilitetsåtgärder i det första steget: "Åtgärder som påverkar transportefterfrågan och val av transportsätt".

En styrgrupp för Stockholm Mobilitet är tillsatt. Här ingår representanter från stadsledningskontoret, markkontoret, stadsbyggnadskontoret, miljöförvaltningen, Enskede-Årsta stadsdelsförvaltning och Norrmalms stadsdelsförvaltningen samt trafikkontoret. Stockholm Mobilitets arbete är länkat till den regionala plattformen för hållbara resor och transporter.

Den sammanlagda budgeten för Stockholm Mobilitet är 25,1 miljoner kronor. Upparbetat hittills under åren 2004-2005:

	Budget	2004	2005	Totalt
Huvudprocessen	5 400 000	58 624	1 796 643	1 855 267
Företag	5 400 000	0	1 649 924	1 649 924
Bilpool	6 000 000	0	613 795	613 795
Cykel	5 600 000	0	397 902	397 902
Samhällsplanering	2 700 000	0	0	0
Summa	25 100 000	58 624	4 458 266	7 408 284

Delprojekten

Företagens resor och transporter

Delprojektet påbörjades i februari 2005 och riktas mot företag i Stockholm, som är intresserade av att arbeta med personalens tjänsteresor och/eller företagets transporter.

Mål

- Att minska utsläppen från transporter i minst 30 företag med fem procent till år 2007.
- Att minska utsläppen för 3 500 personresor med 15 procent till år 2007.

Arbetssätt

Samarbete är inlett med flera företag. Arbetet med transporter sker framför allt genom riktade insatser, eftersom det har visat sig att få företag är intresserade av att kartlägga alla sina transporter. Företagens persontransporter är mer homogena och lättare att omfatta än godstransporterna. Därför kan personalens alla resor kartläggas före analys och åtgärder.

Arbetet bedrivs enligt nedan:

Aktivitet	Tidplan
Metoder för att kartlägga transporter och resvanor.	2005
Samarbete med trafikkontorets projekt lokal vägdatabas i syfte att erbjuda företagen stöd med ruttplanering.	2005-2006
Samarbete med Stockholms miljöcentrum för företag, där företagen erbjuds fördjupat arbete med sina personresor och transporter.	2005-2007
Fortsatt samarbete med IBM, Skarpnäck Care, Vi matvarubutiker, KF bostäder, Martin Olsson, Telia, Fortum, Länsförsäkringar, Banankompaniet, Preem, Scandic, Fukt och grönt, Grönsakshallen, Indiska, Sweco.	2005-2006
Kurser i sparsam körning för transportföretag.	2006
Lokalt anpassade insatser, t.ex. samlastning. Planering sker.	vår 2006
Arbete för att initiera samarbete med fler företag.	2006-2007
Genomföra aktiviteter och åtgärder på företagen, t.ex. seminarier, cykelkampanjer, demonstration av miljöbilar, utredning för bilpool, samverkan med SL.	2006-2007
Uppföljning och utvärdering av resultat.	2007

Bilpool

Delprojektet påbörjades i maj 2005. Arbetet inriktas på att öka användningen av bilpoolstjänster i företag, stadens förvaltningar/bolag och hushåll.

Mål

- Att öka användningen av bilpoolstjänster och minska utsläppen av CO₂ (mått 400 kg per person och år). Detta ska uppnås genom att 400 hushåll, 400 anställda i privata företag och 850 anställda inom Stockholms kommun ska anslutas till bilpool under projekttiden.

Arbetssätt

Enklare och ekonomiskt fördelaktiga lösningar föreslås genom t.ex. externt drivna moderna bilpoolstjänster, som kompletteras med tilläggstjänster som cykel, kollektivresor och taxi. En kritisk faktor för att öka användandet av bilpooler är att det finns parkeringsplatser för poolens fordon. Därför bedrivs också arbete med att lösa parkeringsfrågan.

Arbetet bedrivs enligt nedan:

Aktivitet	Tidplan
Metoder för att kartlägga fordon, resbehov och kostnader.	2005
Arbete med företag, HSB, Tyréns och länsstyrelsen.	2005-2006
Kartläggning av stadens förvaltningars och bolags tjänsteresebehov, fordon, kostnader etc.	febr-mars 2006
Samarbete med stadsdelsförvaltningarna i innerstaden samt Hässelby-Vällingby.	2006
Inventering av förutsättningar för externt driven bilpool i Tekniska nämndhuset.	2006
Samarbete med markkontoret, fastighetsägare och parkeringsbolagen för parkering av bilpoolsbilar.	2005-2007
Annonsering/information om bilpool riktat till företag.	2005-2007
Samarbete med markkontoret för bilpoolsplatser i exploateringsområden.	2006-2007
Samarbete med SL angående kombinationstjänster bilpool-kollektivtrafik, påbörjat.	2006-2007
Information via seminarier för att stimulera marknaden för bilpoolstjänster.	vår 2006
Informationsinsatser till hushåll.	höst 2006
Fortsatt arbete med företag och hushåll.	2006-2007
Aktiviteter och åtgärder på företagen, t.ex. demonstration av bilpoolstjänster, bokningssystem och miljöbilar.	2006-2007
Uppföljning och utvärdering av resultat.	2007

Cykel

Delprojektet påbörjades i september 2005. Arbetet inriktas på att öka cyklandet i Stockholm.

Mål

- Att öka antalet cyklister med fem procent och därmed minska koldioxidutsläppen med 13 000 ton¹ till år 2007. Delmålen är att bidra till en ökad och säkrare cykeltrafik i Stockholm samt till ökade investeringar i cykelinfrastrukturen.

Arbetssätt

Informationsinsatser om cykelservice, kartor och vägvisning med mera, som underlättar för cyklister. Aktiviteter som lockar till cykling samt åtgärder och förbättringar i infrastrukturen. Analyser visar att kollektivresenärer i högre utsträckning än bilister kan tänka sig att byta till cykel. Därför är det nödvändigt med bra bytespunkter, där det finns säkra och väderskyddade

¹ Stockholms handlingsprogram mot växthusgaser. En ökning av cykelandelen med 5% beräknas leda till en minskning av biltrafiken med 1,7% vilket ger en minskning av koldioxidutsläppen med 13 000 ton.

cykelparkeringar. Bilister som kan tänka sig att byta till cykel erbjuds särskilda hälsotraparkampanjer via arbete i företag eller förvaltningar.

Arbetet bedrivs enligt nedan:

Aktivitet	Tidplan
Stockholms cykeldag den 3 juni 2005.	2005
Distribution av cykelkartor.	2005-2007
Kostnads/nyttokalkyler för cykelåtgärder.	vår 2006
Hälsotraparkampanj till IBM, Skarpnäck Care och Sweco.	vår 2006
Bättre cykelparkering vid tre viktiga knutpunkter: Centralstationen, Älvsjö station och Farsta strand. Planering sker.	vår 2006
Skrotcykelkampanj.	vår 2006
Genomförande Stockholms cykeldag, 8 juni.	juni 2006
Stockholms cykeldag.	juni 2007
Utveckla och öka nyckeltalen för att mäta andelen cyklister/cykelränskaper (cyklisters behov och önskemål).	2006-2007
Tekniska lösningar för att mäta kvalitet/standard på cykelbanor.	2006-2007
Cykelkampanjen "hälsotrapare" erbjuds intresserade företag.	2006-2007
Cykelinformation på nätet.	2007
Uppföljning och utvärdering av resultat.	2007

Mobilitet i planeringsprocessen

Delprojektet startades i januari 2006 och ska tillföra den kommunala planeringsprocessen kunskap om olika sätt att skapa förutsättningar för mobilitetsåtgärder, att hantera trafiken och att utforma trafiknät.

Mål

- Att bidra till kunskap, förståelse och acceptans kring frågor om hållbara res sätt och att öka inspirationen och motivationen till att samverka kring dessa frågor.

Arbetssätt

Projektet genomförs i nära samarbete med strategiska avdelningen på Stadsbyggnadskontoret. Arbetet inriktas på att i ett tidigt skede i planeringsprocessen skapa förutsättningar för mobilitetsåtgärder, t.ex. genom områdets struktur och täthet, tillgång till kollektivtrafik, placering av gång- och cykelvägar, bilpools- och parkeringslösningar. Störst effekt bedöms uppnås om detta sker tidigt i processen, därför kommer översiktsplanering och områdesplanering att följas, samt några pilotområden, Ulvsunda, Norra Station och Skärholmen-Sätra. Målet är att skapa konkreta åtgärder.

Arbetet bedrivs enligt nedan:

Aktivitet	Tidplan
Översiktsplanering och områdesplanering.	2006-2007
Planeringsprocessen för Ulvsunda.	2006
Planeringsprocessen för Norra station.	2006
Planeringsprocessen för Skärholmen-Sätra.	2007
Seminarier	2006-2007
Uppföljning och utvärdering av resultat.	2007

Trafikkontorets synpunkter

Att arbeta med mobilitetsåtgärder är relativt nytt för kontoret. Liknande arbete bedrivs i andra städer i Sverige och internationellt. Stockholm Mobilitet samverkar också med regionala, nationella och internationella aktörer. Kontoret vill poängtera att mobilitetsåtgärder inte kan ersätta olika tekniska system, som gör att befintligt vägnät utnyttjas mer effektivt. Mobilitetsåtgärder kan inte heller ersätta investeringar i ny infrastruktur. Men redan små förändringar i resvanor kan ge märkbara effekter på trängsel och framkomlighet. Ur det perspektivet anser kontoret att mobilitetsåtgärder kan utgöra ett komplement till övriga investeringar.

Arbetet med Stockholm Mobilitet har försenats cirka sex månader på grund av osäkerhet, bland annat gällande förutsättningar för rekrytering etc. under vintern och våren 2005. Delprojektet *Mobilitet i planeringsprocessen* försenades ytterligare beroende på svårigheter att rekrytera rätt kompetens. Enligt tidsplanen drivs det konkreta arbetet i delprojekten till och med september 2007. Därefter vidtar arbete med att sammanställa resultat och analyser innan projektet avslutas i december 2007. Kontoret har goda förhoppningar om att kunna uppfylla tidplanen och projektmålen enligt den träffade överenskommelsen med stadsledningskontoret, trots de beskrivna förseningarna.

Kontoret anser att det är av yttersta vikt att kunna analysera nyttan inom respektive delprojekt. Därför har ett samarbete inletts med Kungliga Tekniska Högskolan och ett pågående forskningsarbete, *Vetenskaplig utvärdering av klimatinvesteringsprogrammet*, som syftar till att identifiera mätbara effekter av olika åtgärder. Forskningsresultaten kommer att användas i kontorets arbete för att dra slutsatser om vilken typ av mobilitetsåtgärder som är mest kostnadseffektiva att arbeta med. Resultaten kommer att dokumenteras och redovisas till nämnden, men även till stadsledningskontoret och andra berörda parter.

Kontoret avser att återkomma till nämnden med en lägesredovisning vid årsskiftet 2006/2007 samt en slutredovisning i november 2007.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att nämnden godkänner kontorets lägesredovisning av arbetet som bedrivs inom Stockholm Mobilitet.

SLUT